

Foglalkozás-egészségügyi Fórum 2020. február 05.

Leggyakrabban előforduló foglalkozási eredetű mozgásszervi megbetegedések

Dr. Fekete Zsuzsa

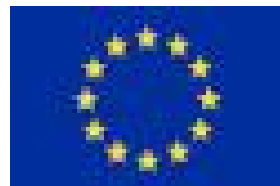


**NEMZETI
NÉPEGÉSZSÉGÜGYI
KÖZPONT**

**Munkahigiénés és Foglalkozás-egészségügy Főosztály
Reumatológia**

Mozgásszervi megbetegedések jelentősége

- ▶ A mozgásszervi megbetegedések a leggyakoribb munkahelyi betegségek közé tartoznak.
- ▶ Európa-szerte munkavállalók millióit sújtják,
- ▶ és a munkáltatóknak eurómilliárdokba kerülnek.
- ▶ A váz- és izomrendszeri megbetegedések megelőzésével javítható a dolgozók életminősége, és üzleti szempontból is ésszerű.



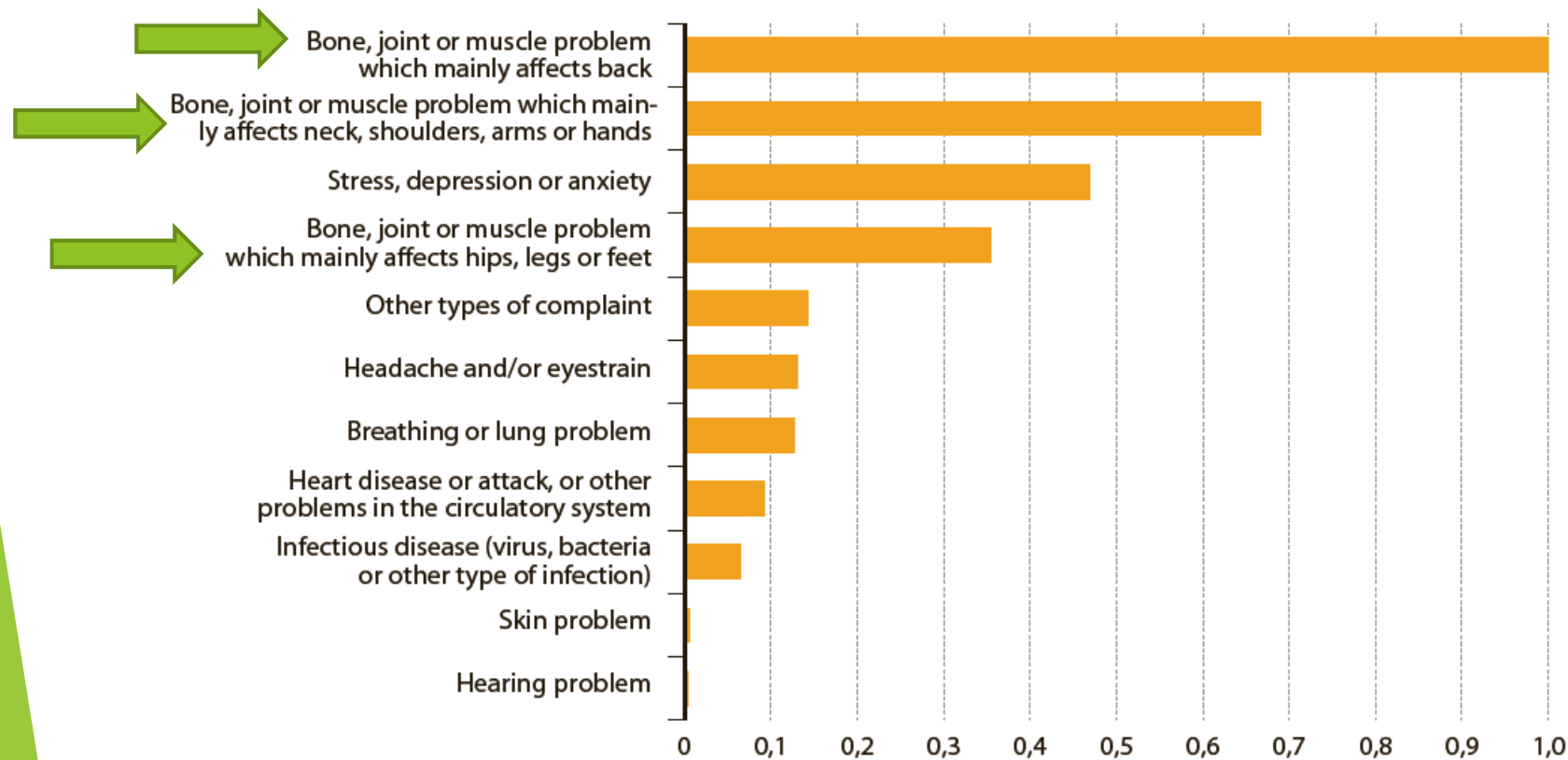
„Egészséges munkahelyek”kampányok



A 2020-22. évi kampány középpontjában a munkavégzéssel összefüggő mozgásszervrendszeri rendellenességek megelőzése áll.

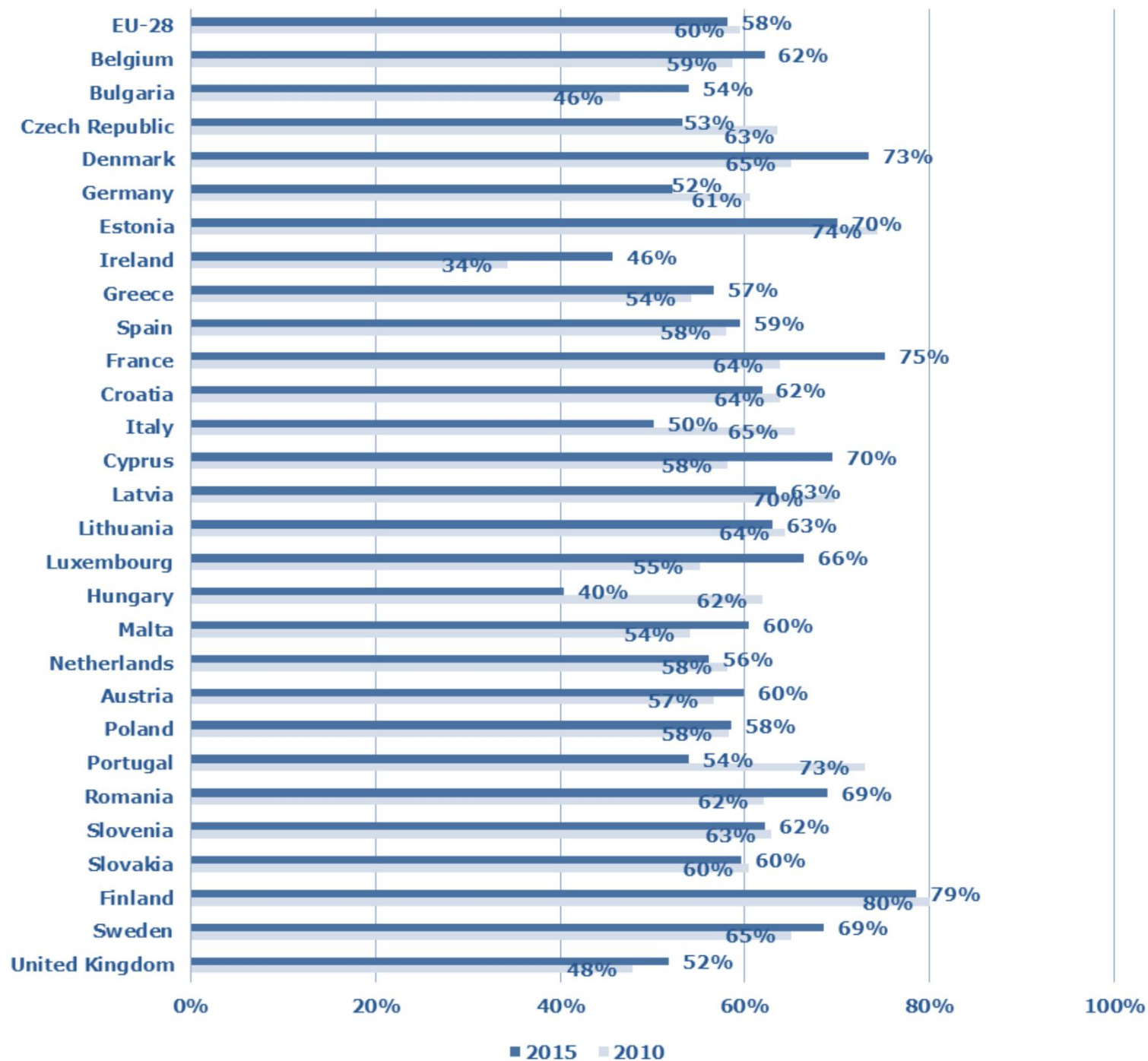
Munkavégzéssel összefüggő legsúlyosabb panaszok az EU-ban

Figure 4.2: Relative occurrence⁴⁰ of different health problems as the most serious work-related health problem in the past 12 months in employed persons in the EU27



Source: LFS ad hoc module 2007 – FR not included; only one work-related health problem reported per person

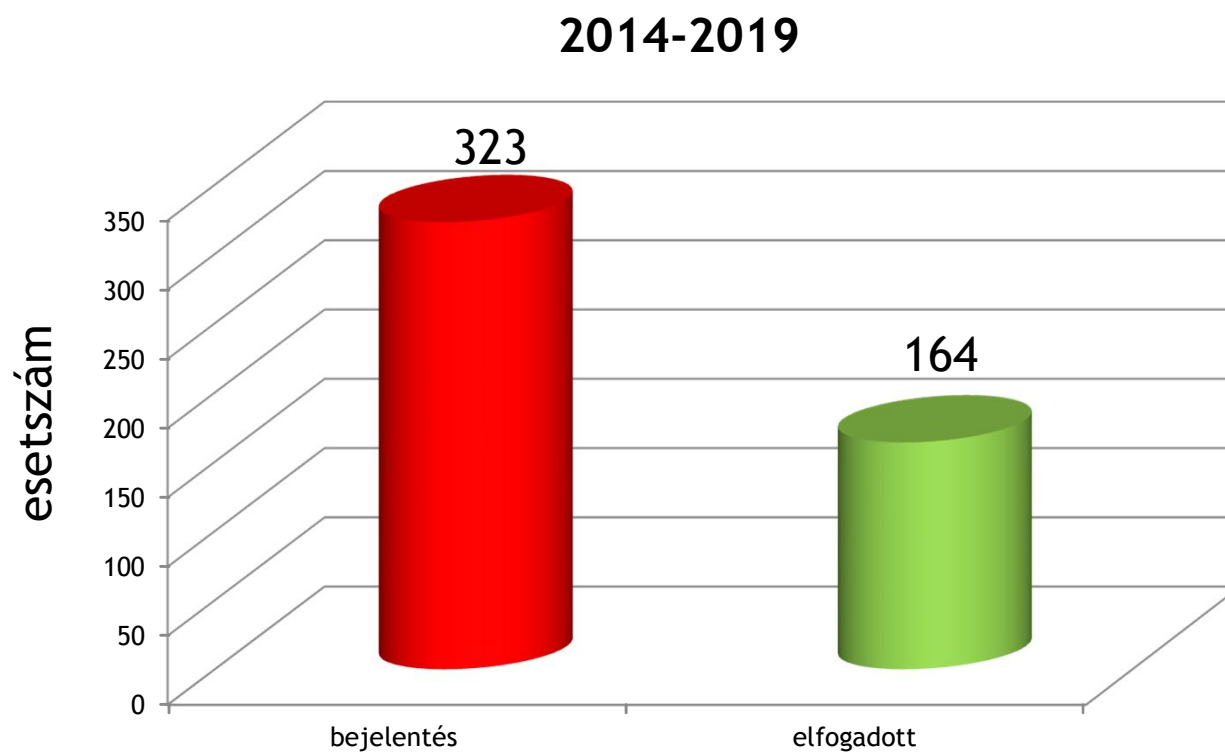
Mozgásszervi megbetegedések előfordulása az EU tagállamaiban a dolgozók bevallása szerint 2010-ben és 2015-ben



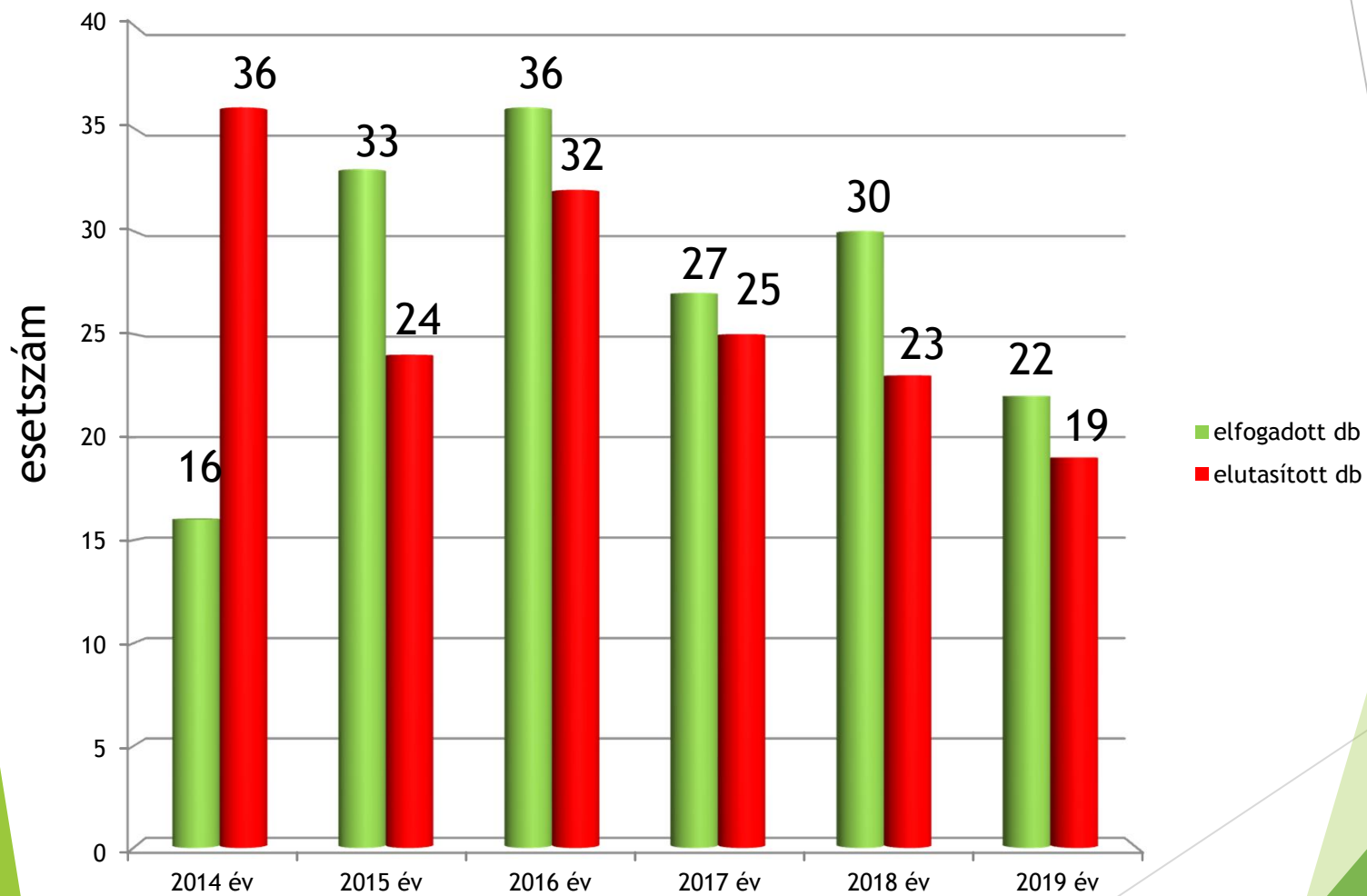
Nem optimális igénybevétel, és
ergonómiai kóroki tényezők által
okozott mozgásszervi foglalkozási
megbetegedések Magyarországon
2014-2019



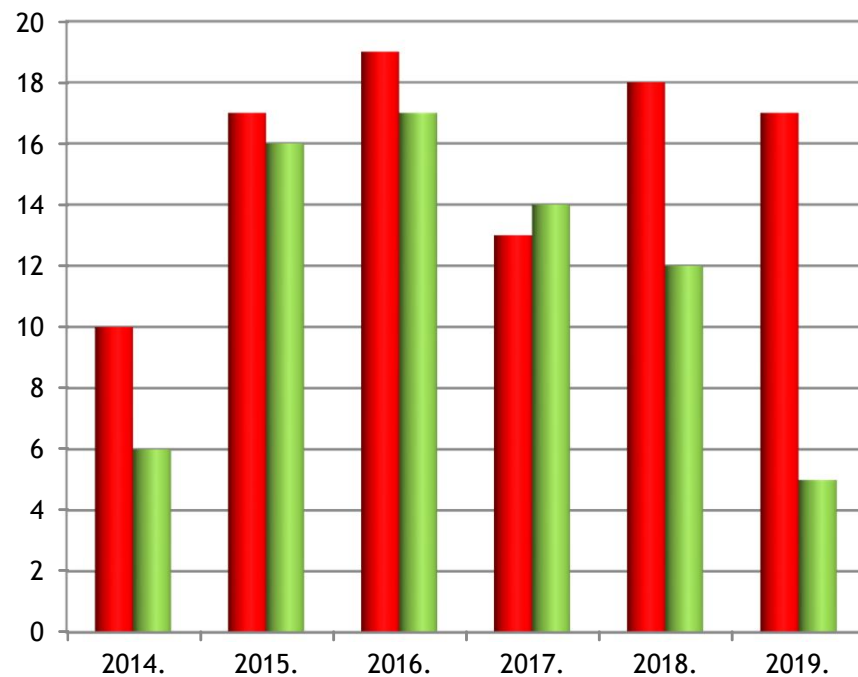
Bejelentett - elfogadott foglalkozási megbetegedések



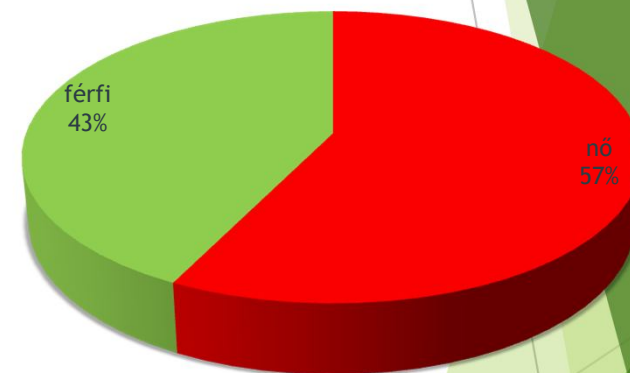
Elfogadott és elutasított foglalkozási megbetegedések



Elfogadott mozgásszervi foglalkozási megbetegedések nemi eloszlása (2014-2019)

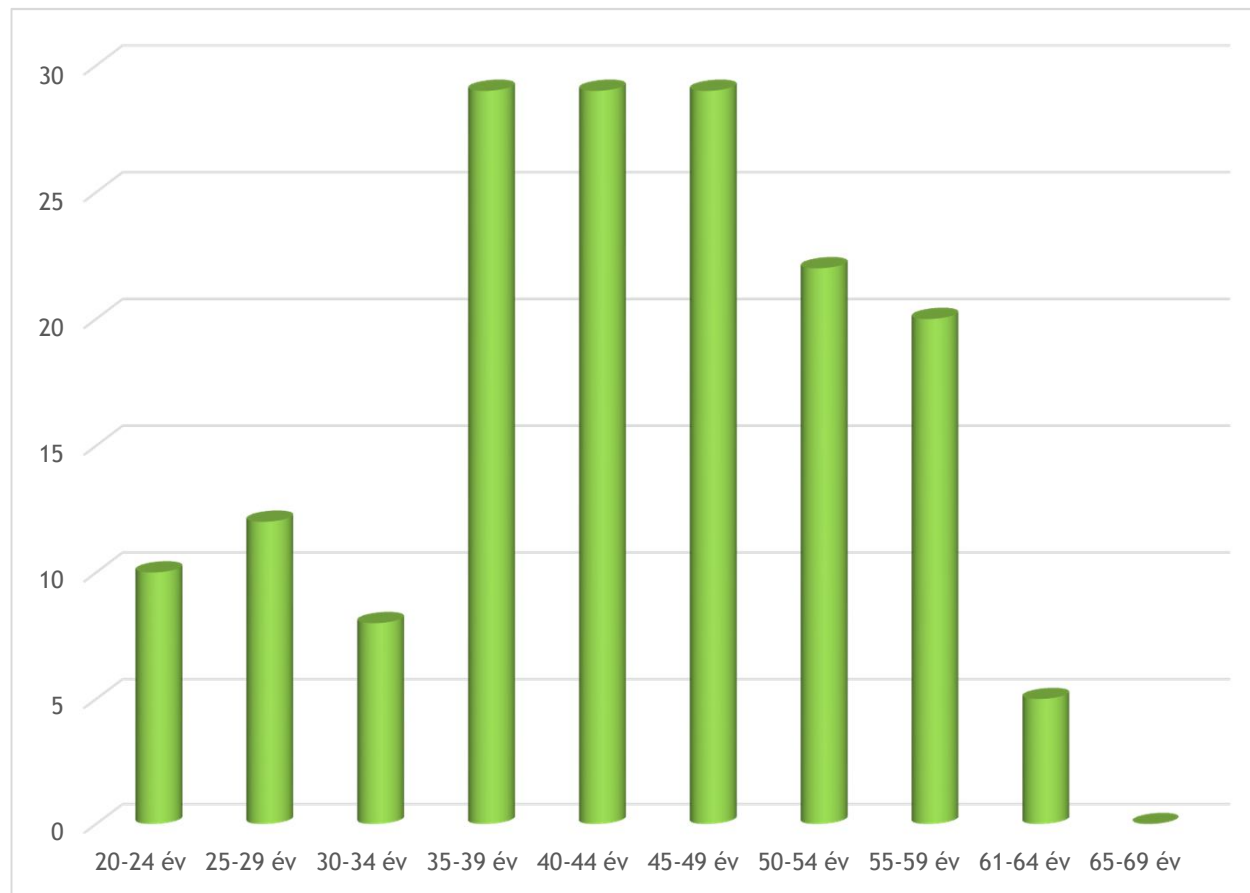


■ nő
■ férfi



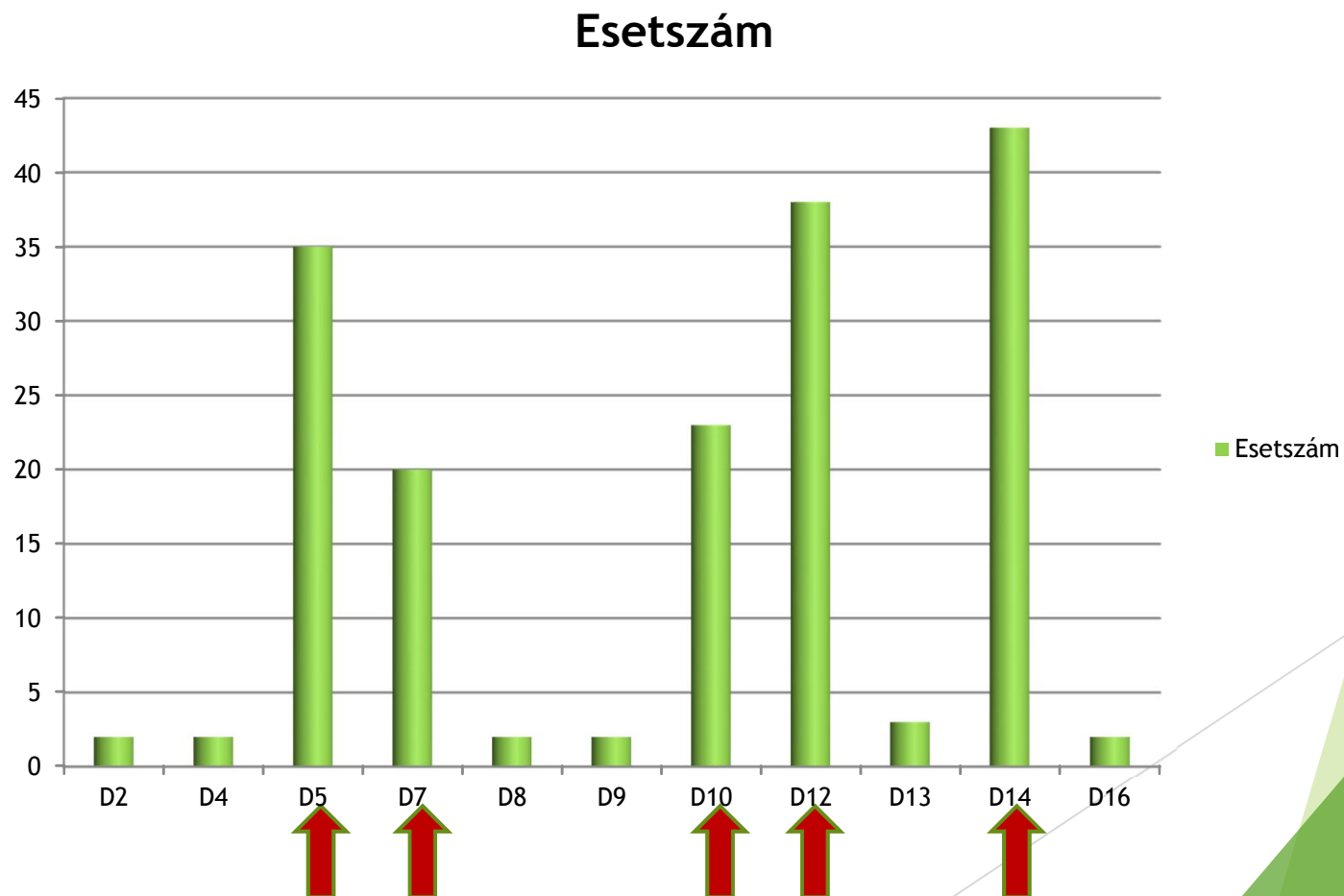
■ nő ■ férfi

Elfogadott mozgásszervi foglalkozási megbetegedések korcsoportos eloszlása (2014-2019)



- ▶ D1/ A periartikuláris tömlők nyomás miatti betegsége
- ▶ D2/ Prae -patellaris és sub-patellaris bursitis
- ▶ D3/ Olecranon bursitis
- ▶ D4/ Váll bursitis
- ▶ D5/ Az ínhüvely túleröltetés által okozott betegség
- ▶ D6/ A peritendineum túleröltetés által okozott betegség
- ▶ D7/ Az izom és intapadási helyek túleröltetés által okozott betegségei
- ▶ D8/ Térdízületi meniszkusz sérülése
- ▶ D9/ Nyomás eredetű perifériás idegkárosodás
- ▶ D10/Carpal tunnel (kéztő alagút) szindróma
- ▶ D12/ Az ágyéki gerinc porckorong tehermozgatás által okozott betegségei
- ▶ D13 / A nyaki gerinc szakasz porckorong tehermozgatás által okozott betegségei
- ▶ D14/ Csontok, ízületek, izmok, inak túlzott, ill. egyoldalú igénybevétel által okozott betegségei
- ▶ D16 /Ergonómiai kóroki tényezők által okozott betegségek
- ▶ D17 /A munkavégzéssel vagy a munkakörnyezettel kapcsolatos egyéb betegségek

Elfogadott mozgásszervi foglalkozási megbetegedések betegségcsoportok szerinti eloszlása (2014-2019)



Nem optimális igénybevétel, ergonómiai kóroki tényezők
27/1996 (VIII. 28) NM rendelet alapján

Az öt leggyakoribb mozgásszervi foglalkozási megbetegedéscsoport

1. D14/ Csontok, ízületek, izmok, ínák túlzott, ill. egyoldalú igénybevétel által okozott betegségei
2. D12/ Az ágyéki gerinc porckorong tehermozgatás által okozott betegségei
3. D5/ Az ínhüvely túleröltetés által okozott betegség
4. D10/Carpal tunnel (kéztő alagút) szindróma
5. D7/ Az izom és íntapadási helyek túleröltetés által okozott betegségei

D14/ Csontok, ízületek, izmok, ínak túlzott, ill. egyoldalú igénybevétel által okozott betegségei

- ▶ M7500-90 Vállelváltozások kivéve váll buritis→D4
- ▶ M5310 Cervicobrachialgia
- ▶ M5490 Dorsalgia
- ▶ M5450 Derékfájás
- ▶ M2550 Ízületi fájdalom
- ▶ M7910 Izomfájdalom

**Tüneti diagnózisok,
akár radiológiai
elváltozások
nélkül is!**

D12/ Az ágyéki gerinc porckorong tehermozgató által okozott betegségei

- ▶ M5110 Lumbalis intervertebralis discus rendellenesség radiculopathiával
- ▶ M5190 Intervertebralis discus rendellenesség, k.m.n.
- ▶ M5440 Lumbago ischiassal

Fontos a degeneratív természetű, sorsszerű gerincelváltozások elkülönítése!

Foglalkozási megbetegedésként legtöbbször az alapbetegség talaján szekunder módon kialakuló **AKUT** epizód vagy **ÁLLAPOTROSSZABBODÁS** fogadható el.



Gerincpanaszokat okozó vagy fokozó munkahelyi kockázati tényezők



- ▶ Kézi tehermozgatás:
 - 5 kg-t meghaladó gyakori emelés,
 - 25 kg-t meghaladó súly több, mint napi egyszeri emelése, különösen a törzs hajlítása és csavarása során
- ▶ Kényelmetlen vagy statikus testhelyzetek
- ▶ Rázkódás
- ▶ Hosszan tartó ülés vagy állás ugyanabban a testhelyzetben

D5/ Az ínhüvely túlerőltetés által okozott betegség

- ▶ M6530 Pattanó ujj
- ▶ M6540 Processus styloideus radialis tenosynovitis (de Quervain)
- ▶ M6590 Synovitis és tenosynovitis, k.m.n.

Kockázati tényezők:

- mozdulatok percenkénti több, mint 20 ismétlése
- percenként több, mint 10 tétel megfogása,
- 1 kilogrammot meghaladó súly repetitív, gyakran ismétlődő mozgatása



D10/Carpal tunnel szindróma

▶ G5600 Carpal tunnel szindróma

Kockázati tényezők:

- a csukló ismétlődő hajlítása-feszítése, főleg erő kifejtéssel kombinálva
- a csukló extrém kitérésű hajlítása vagy feszítése
- a kéz-kar vibrációs megterhelés → VIBRÁCIÓS ártalom!
- 10/perc-et meghaladó „megragadás”
- 20/percnél gyakoribb ismétlődés
- az 1 kilogrammnál nehezebb tárgyak kezelése

D7/ Az izom és íntapadási helyek túlerőltetés által okozott betegségei

- ▶ M7700 Epicondylitis medialis humeri
- ▶ M7710 Epicondylitis lateralis humeri

Kockázati tényezők:

- könyök gyakori hajlítása-feszítése
- erő kifejtés mellett pronatio-supinatio gyakori ismétlése (csavarhúzó-mozdulat)
- legalább 1 kg-os kézi szerszámok kezelése
- legalább napi 10-szer 20kg-ot meghaladó tehermozgatás



Elfogadott mozgásszervi foglalkozási megbetegedések és a NEAK adatai alapján regisztrált betegszám arányai 2015-2017 között

Carpal tunnel sy.

G56-D10	2015	2016	2016
NEAK	35 027	37 058	38758
elfogadott	5	7	1

Synovitis-Tenosynovitis

M65-D5	2015	2016	2016
NEAK	53 027	54 978	53873
elfogadott	6	6	8

Enthesitisek

M77-D7	2015	2016	2016
NEAK	83 482	86 954	86 198
elfogadott	3	2	2

Köszönöm a figyelmet!

